

3. Піддубна В. Стейкхолдери та їх вплив на формування конкурентних переваг банків України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2017. С. 82.

Науковий керівник: **Бурковська А. В.**, канд. екон. наук, доцент,
*доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Стамат В.М.,
*канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та
маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасне підприємство знаходиться в умовах безперервної зміни середовища його існування. Ця нестабільність вимагає від господарюючих суб'єктів постійної адаптації, зокрема пошуку нових і вдосконалення вже відомих засобів забезпечення системи економічної безпеки задля досягнення економічних і соціальних цілей діяльності підприємства.

Господарювання в умовах зростання динамічності ринку, глобалізації економіки, підвищення активності конкурентної боротьби ставить перед вітчизняними аграрними підприємствами вимоги щодо оперативного захисту своїх економічних інтересів. Система економічної безпеки підприємства повинна бути одним з головних елементів стратегічного управління підприємством. Зважаючи на це керівництву підприємств необхідно потурбуватись про інформаційно-аналітичне, інноваційне та стратегічне забезпечення належного рівня їх економічної безпеки не лише в поточному періоді, а й у наступних. Проведення зваженої обґрунтованої політики в області економічної безпеки підприємства є надзвичайно актуальним завданням на сучасному етапі трансформації української економічної системи.

На нашу думку, економічна безпека підприємства — це захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого і кадрового потенціалу від негативних впливів зовнішнього та внутрішнього середовища, а також здатність швидко усунути різноманітні загрози і протистояти небезпеці, а також перешкодам у досягненні цілей розвитку.

За нашими дослідженнями літературних джерел можемо виділити такі складові економічної безпеки підприємств: соціальна безпека; кадрова безпека; техніко-технологічна безпека; інвестиційна безпека [1,2].

Управління економічною безпекою підприємства – це цілеспрямований вплив на нього з метою досягнення стану, в якому ймовірність небажаних змін під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього середовища знаходиться в межах, визначених власником припустимими.

Будь-який управлінський процес на підприємстві відбувається циклічно та проходить у своїй реалізації кілька стандартних етапів, що охоплюють весь цикл прийняття та реалізації управлінського рішення, а саме це такі етапи: прийняття управлінського рішення; реалізація управлінського рішення; контроль управлінського рішення.

В результаті реалізації всіх етапів циклу управління відбувається реалізація управлінського процесу та реалізація управлінського рішення, тобто відбуваються певні акти управління, а саме: планування економічної безпеки; організація; мотивація персоналу щодо дотримання заходів з економічної безпеки; контроль за здійсненням заходів з економічної безпеки.

Головною метою системи управління економічною безпекою підприємства є попередження кризових ситуації і мінімізація впливу негативних факторів на діяльність підприємства. Розробка механізму управління економічною безпекою є індивідуальною для кожного суб'єкта господарської діяльності, що потребує врахування його стратегічних цілей і вирішення комплексу складних та багатоаспектних завдань. Усе це обумовлює необхідність системного та комплексного підходу до формування механізму управління економічною безпекою підприємства. Забезпечення безпеки підприємства – це цілий комплекс методів, спрямованих на виявлення, попередження і припинення явних та прихованих загроз об'єкту [4].

На сучасному етапі розвитку концепції економічної безпеки значна увага приділяється методикам її оцінювання на національному рівні, але на рівні підприємства не вироблено єдиного комплексного методичного підходу до оцінки та аналізу. Для визначення кількісного рівня економічної безпеки підприємства використовується декілька підходів: індикативний (пороговий), ресурсно-функціональний, програмно-цільовий (комплексний), підхід на основі теорії економічних ризиків. Особливої уваги заслуговує методика Голович Н.М. для визначення латентних факторів, які комплексно характеризують економічну безпеку підприємств. У результаті проведення факторного аналізу ефективності діяльності підприємств виявлено 10 детермінуючих чинників, які суттєво описують початкову систему показників економічної ефективності діяльності підприємства [3].

Отже, формування системи управління економічною безпекою суб'єктів господарювання – це важливе завдання в умовах функціонування при

нестабільному зовнішньому середовищі. Даний процес є багатограним, оскільки включає сукупність чинників, що впливають на формування системи управління економічною безпекою підприємств, методики його оцінки, сам процес управління.

Список використаних джерел:

1. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних і юридичних спеціальностей усіх форм навчання / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Фролова. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. 332 с.
2. Колесник В.М., Бабелюк І.В. Оцінка економічної безпеки аграрних підприємств. URL : <http://global-national.in.ua/issue-9-2016/17-vipusk-9-lyutij-2016/1696-kolesnik-v-m-babelyuk-i-v-otsinka-ekonomichnoji-bezpeki-agrarnikh-pidpriemstv> (дата звернення 14.11.2022)
3. Голович Н.М. Економічна безпека функціонування сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук. 2015. 21 с.
4. Полторак А.С. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації: теорія, методологія та практика : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2019. 463 с. URL: <https://cutt.ly/BgrWXXx> (дата звернення: 01.10.2022).

Сухорукова А.Л.

*канд. наук з держ. управління,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Перехід України до ринкових відносин в економіці обумовив побудову та функціонування власних механізмів державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, зокрема їх системи фінансово-економічної безпеки. Незважаючи на різні підходи щодо дефініції фінансово-економічної безпеки слід зауважити, що більшість науковців в основному розуміють її як фінансову стійкість і/або як захищеність від загроз. Тобто, головною метою фінансово-економічної безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді. До складу механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємств відносять наступні складові елементи: об'єкти та суб'єкти управління, сукупність фінансових інтересів підприємства, функції, принципи